

**Monitoring Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy
Miasta Radomia na lata 2021-2025 za rok 2024**

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku, każda gmina ma obowiązek przygotowania i realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów z zakresu pomocy społecznej, profilaktyki oraz przeciwdziałania problemom takim jak uzależnienia czy trudna sytuacja rodzin z grup ryzyka (art. 17 ust. 1 pkt 1). Strategia rozwiązywania problemów społecznych to istotny dokument, wyznaczający kierunki działań lokalnej polityki społecznej. Od wielu lat miasto Radom opracowuje tego typu strategię, planując inicjatywy służące poprawie jakości życia mieszkańców.

Strategia dla miasta Radomia na lata 2021-2025 została przyjęta uchwałą Rady Miejskiej w Radomiu nr LXX/644/2021 z dnia 20 grudnia 2021 roku. Zgodnie z jej założeniami, dokument ten powinien być corocznie monitorowany i oceniany, co umożliwia analizę skuteczności wdrażanych działań oraz ich ewentualną korektę.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy i analizy danych w kontekście Strategii na lata 2021-2025 wyodrębniono 5 kluczowych problemów społecznych, które wymagają dalszej uwagi i wsparcia: starość, bezrobocie, niepełnosprawność i choroby przewlekłe, uzależnienia i przemoc, a także trudności opiekuńczo-wychowawcze. Dla tych obszarów określono cele strategiczne i operacyjne, kierunki działań oraz wskaźniki umożliwiające ocenę ich realizacji.

I. Cel strategiczny: Sukcesywny rozwój polityki senioralnej w mieście

Cel operacyjny: Zwiększenie aktywności seniorów, integracja i przeciwdziałanie ich wykluczeniu

Działania:

1. Realizacja Radomskiego Programu na Rzecz Seniorów „Siła w Seniorach”

Program skierowany jest do osób powyżej 60 roku życia zamieszkałych na terenie Miasta Radomia, realizowany od 2018 roku. W ramach programu wyodrębniono następujące elementy:

Siła w Seniorach Zdrowych w ramach którego przeprowadzono kampanię „Koperta życia”. Kampania realizowana jest od 2015 roku. W 2024 roku wydano 60 sztuk „Kopert życia”, czyli kopert w których znajdują się m.in. dane osobowe, numer telefonu do bliskiej osoby, przebyte choroby, grupa krwi, informacja o zażywanych lekach. Koperta z zawartością umieszczany jest w lodówce, natomiast na jej drzwiach przytwierdzony jest magnes z napisem „Tu znajduje się koperta życia”. Umieszczenie informacji na lodówce daje pewność, że ratownicy medyczni

na pewno znajdą informacje niezbędne do szybkiego i skutecznego udzielenia pomocy.

Sila w Seniorach Bezpiecznych w ramach którego realizowano zadanie „Nieodpłatna pomoc prawna, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie oraz edukacja prawna”. Z nieodpłatnej pomocy prawnej w 2024 roku skorzystało 289 seniorów.

Sila w Seniorach Aktywnych w ramach którego realizowano program Radomska Karta Seniora oraz funkcjonowało Centrum Aktywności dla Seniorów. Ww. program skierowany jest do mieszkańców Radomia, którzy ukończyli 65 rok życia. Głównym celem programu jest wzmocnienie aktywności społecznej, poprawa jakości życia radomskich seniorów i zachęcenie ich do korzystania z oferty w zakresie kultury i rekreacji. W 2024 roku wydano 1675 Radomskich Kart Seniora oraz 520 Ogólnopolskich Kart Seniora. Powstałe w Radomiu przy ul. Traugutta 31/33 Centrum Aktywności Seniorów, jest odpowiedzią na potrzeby seniorów w zakresie aktywnego spędzania czasu, jak również możliwości dalszego rozwoju. Najpopularniejsze i najczęstsze spotkania w których seniorzy brali udział to zajęcia towarzysko-świeclicowe, zajęcia z obsługi smartphonów, kurs języka angielskiego, kurs komputerowy oraz zajęcia manualne.

2. Przeciwdziałanie izolacji, wykluczeniu społecznemu poprzez diagnozowanie potrzeb osób starszych i dostosowywanie do ich potrzeb realizowanego programu

W Radomiu prowadzonych jest szereg działań z zakresu przeciwdziałania osamotnieniu i zagrożeniu marginalizacją społeczną osób powyżej 60 roku życia. Mają one charakter zarówno wsparcia kilkugodzinnego, dziennego, jak również całodobowego. Działania te realizowane są m.in. przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Dzielne Ośrodki Wsparcia, Domy Pomocy Społecznej i Centrum Aktywności Seniorów.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomiu

Pomoc usługowa

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku, seniorzy w wieku 60 + skorzystali z następujących form pomocy:

- usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania - 158 osób;
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi - 5 osób;
- usługi opieki wychnieniowej w formie dziennej, świadczone w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej, w ramach Lokalnego Programu Gminy Miasta Radomia "Opieka wychnieniowa" - edycja 2024 - 9 osób.

Gmina Miasta Radomia w 2024 roku realizowała ministerialny program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 w zakresie Modułu II. Celem Modułu II ww. programu była poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania seniorów w wieku 60 lat i więcej poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”, która obejmowała zakup opasek bezpieczeństwa wraz z systemem obsługi całodobowego monitoringu stanu zdrowia u wybranego realizatora usługi. W celu realizacji założeń programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024, Gmina Miasta Radomia podjęła Uchwałę Nr CXII/1084/2024 Rady Miejskiej w Radomiu z dnia 25.03.2024 roku w sprawie przyjęcia programu osłonowego Gminy Miasta Radomia „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2024. Realizatorem Programu był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomiu. Z tej formy wsparcia w 2024 roku skorzystało łącznie 20 mieszkańców Gminy Miasta Radomia. Z rocznego raportu firmy zajmującej się świadczeniem kompleksowej usługi całodobowego monitoringu i przywołania natychmiastowej pomocy wynika, że do dyspozytora przy użyciu opaski bezpieczeństwa wpłynęły 72 zgłoszenia, z czego 68 zostało zakończonych udzieleniem wsparcia przez telefon lub prośbą o interwencję kogoś z otoczenia, a 4 zakończyły się interwencją służb ratunkowych.

Pomoc bezdomnym

W 2024 roku nie podejmowano dodatkowych działań skierowanych do osób bezdomnych - seniorów. Ogółem z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radomiu, z różnych form pomocy skorzystały 223 osoby bezdomne, w tym 44 osoby w wieku 60+. Osoby te korzystały z tymczasowego schronienia w Schronisku dla Bezdomnych, noclegów interwencyjnych, jak również z pomocy finansowej, czy w formie obiadów w stołówkach i jadłodajniach. W przypadku osób w wieku emerytalnym, pracownicy socjalni obligowali te osoby do kompletowania i składania dokumentów do ZUS w celu uzyskania własnego świadczenia.

Przeciwdziałanie problemom uzależnień i przemocy

Na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej, uchwałą Nr CXII/1087/2024 Rady Miejskiej w Radomiu z dnia 25 marca 2024 roku przyjęto do realizacji „Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2030”. W 2024 roku 30 procedur „Niebieskie Karty” dotyczyło osób w wieku powyżej 67 roku życia.

Świadczenia z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

W 2024 roku realizowano program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 - 2028 na podstawie Uchwały nr 149 Rady Ministrów z dnia 23.08.2023 roku oraz Uchwał Rady Miejskiej w Radomiu z dnia 27.11.2023 roku o numerach: CV/1015/2023, CV/1016/2023, CV/1017/2023. Celem programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych.

W 2024 roku programem objętych zostało 355 seniorów, w tym:

- pomocą w formie posiłku dwudaniowego objęto 8 kobiet i 15 mężczyzn;
- pomocą w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności otrzymało 201 kobiet i 154 mężczyzn.

Świadczenia w formie zasiłku stałego z tytułu wieku

W ramach pomocy udzielanej w formie zasiłków stałych z tytułu osiągniętego wieku emerytalnego, tzn. kobiety 60 lat, mężczyźni 65 lat w 2024 roku skorzystało łącznie 245 osób (88 kobiet i 157 mężczyzn).

Dzienne Ośrodki Wsparcia

- *Dzienny Dom "Senior +" w Radomiu przy ul. Rwańskiej 7.* Głównym celem Dziennego Domu "Senior +" w Radomiu jest zapewnienie wsparcia dla seniorów poprzez udzielanie pomocy w czynnościach dnia codziennego, zapewnianie minimum jednego posiłku dziennie, umożliwianie korzystania z usług wspomagających oraz udział w zajęciach ruchowych, sportowo-rekreacyjnych i aktywizujących, a także kulturowo-oświatowych i edukacyjnych. Placówka przeznaczona jest dla 30 osób powyżej 60 roku życia, w szczególności nieaktywnych zawodowo lub/i samotnych. W 2024 roku ze wsparcia ośrodka skorzystało 38 seniorów.
- *Środowiskowy Dom Samopomocy w Radomiu przy ul. Dzierzkowskiej 9.* Środowiskowy Dom Samopomocy jest ośrodkiem wsparcia dla osób dorosłych przewlekłe psychicznie chorych, głównie z rozpoznaniem schizofrenii oraz dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. Celem placówki jest podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności samodzielnego życia, podnoszenie poziomu funkcjonowania społecznego, zaradności życiowej. W 2024 roku ze wsparcia ośrodka skorzystało 9 seniorów.
- *Dzienny Dom Pomocy w Radomiu przy ul. Wyścigowej 16.* Celem placówki jest podniesienie

świadomości osób zależnych na temat ich potrzeb i możliwości poprzez opracowanie ścieżek wsparcia oraz pomoc specjalistów. Uczestnictwo w zajęciach prowadzi nie tylko do wzrostu świadomości opiekunów faktycznych na temat sposobów sprawowania opieki nad osobami zależnymi ale przede wszystkim do podniesienia jakości ich życia, zwiększenia samodzielności, poprawy stanu psychicznego i samooceny. Uczestnicy zajęć mają zapewnione trzy posiłki. W 2024 roku ze wsparcia placówki skorzystało 31 seniorów.

Domy pomocy społecznej

Wraz z wiekiem, a tym samym wraz z pogarszającym się stanem zdrowia, wielu seniorów wymaga konieczności uzyskania pomocy osób trzecich przy wykonywaniu codziennych, podstawowych czynności. Zmusza to seniorów do korzystania z pomocy placówek pomocy społecznej, placówek służby zdrowia, pomocy w formie opieki długoterminowej.

Osoby w wieku powyżej 60 roku życia przebywające w domach pomocy społecznej w 2024 roku:

- Dom Pomocy Społecznej „Nad Potokiem” ul. Struga 88 - 147 osób;
- Dom Weterana Walki i Pracy ul. Wyścigowa 16 - 184 osób;
- Dom Pomocy Społecznej ul. Holszańskiej 13 - 45 osób;
- Dom Pomocy Społecznej im. Św. Kazimierza ul. Garbarska 35 - 36 osób.

Centrum Aktywności Seniorów

W 2024 roku w Centrum Aktywności Seniorów organizowane były liczne spotkania integracyjne, świąteczne, okolicznościowe, jak również cykle wykładów i koncertów. Seniorzy mieli okazję uczestniczyć w różnych wyjazdach i wycieczkach. Łącznie w ciągu roku zorganizowano ponad 600 spotkań.

3. Poszerzenie i poprawa świadczonych usług dla osób starszych, w tym usług geriatrycznych

Pomimo zapotrzebowania na funkcjonowanie Poradni Geriatrycznej, nadal nie została ona utworzona. Powstanie takiej poradni uwarunkowane jest koniecznością pozyskania odpowiedniej kadry medycznej zgodnie z wymogami Narodowego Funduszu Zdrowia.

4. Realizacja programów i projektów aktywizujących seniorów

W 2024 roku realizowane było zadanie pn. „Wolontariat na górskim szlaku” współfinansowane z budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach Samorządowego

Instrumentu Wsparcia Inicjatyw Rad Seniorów „Mazowsze dla Seniorów 2024”, które miało na celu polepszenie jakości życia osób w wieku senioralnym poprzez uwzględnienie potrzeb ludzi starszych, zapobieganie ich wykluczeniu oraz aktywizację w środowisku lokalnym. W ramach projektu odbył się wyjazd integracyjny w góry, połączony z warsztatami w obszarze wolontariatu seniorów oraz wydano „Informator dla Seniorów”, w którym znalazły się m.in. informacje na temat wolontariatu seniorów, a także inne niezbędne dla osób starszych, w tym np. postępowanie w sytuacji niebezpieczeństwa, opis co należy zrobić, żeby móc przejść na emeryturę, spis najważniejszych instytucji świadczących bezpłatną pomoc prawną i specjalistyczną (lekarską), informacje nt. możliwości różnej aktywności w lokalnych organizacjach, działających na rzecz osób starszych. Projekt ten był zadaniem jednorocznym.

Uniwersytety III Wieku

W Radomiu działają trzy Uniwersytety III wieku - przy Uniwersytecie Radomskim, Stowarzyszenie Radomski Uniwersytet III wieku oraz Instytut Trzeciego Wieku działający przy delegaturze IPN.

a) Uniwersytet III Wieku działający przy Uniwersytecie Radomskim

Do głównych działań Uniwersytetu należą cotygodniowe wykłady o różnorodnej tematyce zgodnie z zainteresowaniami słuchaczy. W 2024 roku odbyło się 30 wykładów o różnej tematyce m.in. dot. psychologii, zagrożeń jakie niesie obecny stan wszechobecnego internetu oraz coraz śmielej poczynających sobie oszustów starających się wykorzystywać osoby starsze. Przekrój wiekowy słuchaczy to osoby między 50 a 90 rokiem życia.

b) Stowarzyszenie Radomski Uniwersytet III Wieku

W 2024 roku odbyły się 24 wykłady na temat prawa, literatury, kultury, historii, zdrowia, psychologii, spraw społecznych itp. W poszczególnych spotkaniach brało udział około 350 osób. Ponadto słuchacze uczestniczyli w warsztatach, między innymi z zakresu psychoedukacji, architektury czy zdrowia. Odbyły się też zajęcia m.in. gimnastyka, basen, zajęcia plastyczne oraz wycieczki do Warszawy, Krakowa. W dniu 16.10.2024 roku odbyły się oficjalne uroczystości jubileuszu XX-lecia Radomskiego Uniwersytetu III wieku poprzedzone mszą św. w kościele pw. Matki Bożej Królowej Świata w Radomiu przy ul. Grzybowskiej, natomiast część oficjalna odbyła się w Zespole Szkół Muzycznych im. Oskara Kolberga w Radomiu.

c) Instytut Trzeciego Wieku działający przy delegaturze IPN w Radomiu

Instytut powstał w styczniu 2024 roku z inicjatywy Ewy Suwały, która jest aktywistką

społeczną i seniorką. Przedmiotem działania Instytutu jest przede wszystkim edukacja osób starszych, ich rozwój w obszarze historii oraz kultury, a zwłaszcza sztuki. Partnerami Instytutu w 2024 roku były KŚTIG „Łaźnia” i Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu. W organizowanych spotkaniach brało udział około 80 seniorów, odbyło się 18 spotkań edukacyjnych w tym wykłady wybitnych ekspertów w zakresie historii i oprowadzania kuratorskie po nowych wystawach w Muzeum im. J. Malczewskiego.

5. Opracowanie i rozpowszechnianie informatorów o dostępnych formach pomocy dla seniorów

Informacje dotyczące możliwości uzyskania wsparcia znajdują się na stronach internetowych Urzędu Miejskiego, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz organizacji działających na rzecz seniorów.

6. Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz seniorów

Zespoły Pracy Socjalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radomiu organizowały bądź współorganizowały liczne spotkania i imprezy dla seniorów. W 2024 roku odbyły się między innymi: spotkania z okazji świąt, dnia babci i dziadka, dnia kobiet, walentynek czy dnia seniora.

Organizacje działające w Radomiu na rzecz seniorów:

- „Jesienne Klimaty” Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych;
- Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Wacława;
- Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Kazimierza;
- Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Stefana;
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów;
- Stowarzyszenie „Kobiety dla Radomia”;
- Klub Seniora IGREK przy Spółdzielni Mieszkaniowej „Budowlani”;
- Klub Seniora „Pszczółki” ;
- Radomskie Stowarzyszenie Sportu i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „START”;
- Stowarzyszenie Klub Seniora „Weteran”;
- Stowarzyszenie Na Rzecz Integracji Pokoleniowej Mieszkańców Osiedla „Południe”;
- Stowarzyszenie „Inicjatywa Lokalna”;
- Parafia Rzymskokatolicka pw. Najświętszego Serca Jezusowego;
- Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Diecezji Radomskiej;

- Uniwersytet III Wieku przy Uniwersytecie Radomskim;
- Stowarzyszenie Radomski Uniwersytet III Wieku;
- Klub „Senior” działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej;
- Radomskie Towarzystwo Dobroczynności;
- Stowarzyszenie „Gramy Razem”;
- Radomskie Stowarzyszenie Sportowe „Centrum”.

II. Cel Strategiczny: Aktywizacja bezrobotnych mieszkańców miasta

Cel operacyjny: Wsparcie lokalnego rynku pracy i rozwijanie form pomocy dla bezrobotnych

Działania:

1. Wspieranie lokalnego rynku pracy poprzez wsparcie przedsiębiorców i pracodawców w tworzeniu nowych miejsc pracy oraz realizacja programów i projektów na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych

Projekty realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu

A. Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia realizowany na rzecz promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych poprzez zdobycie doświadczenia w miejscu pracy. W programie uczestniczyło 21 osób – 17 kobiet i 4 mężczyzn. Wartość programu to 462.470,52 zł. Środki finansowe pochodziły z Funduszu Pracy.

B. Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia realizowany na rzecz promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych poprzez wsparcie finansowe w podjęciu samozatrudnienia. 11 osób otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej oraz 8 osób refundację kosztów wyposażenia i wyposażenia stanowiska pracy. Wartość programu to 1.116.828,76 zł. Środki finansowe pochodziły z Funduszu Pracy.

C. Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia, realizowany w ramach VII naboru z rezerwy Ministra, poprzez wsparcie finansowe w podjęciu samozatrudnienia. Dwie osoby (1 kobieta i 1 mężczyzna) otrzymały jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. Wartość programu to 365 418,00 zł. Środki finansowe pochodziły

z Funduszu Pracy.

D. Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 30 roku życia, realizowany na rzecz promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 30 roku życia poprzez zdobycie doświadczenia, zatrudnienia i samozatrudnienia. 10 osób otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, 44 osoby odbyły staż i 27 osób otrzymało bon na zasiedlenie. Wartość programu to 1 391 491,00 zł. Środki finansowe pochodziły z Funduszu Pracy.

E. Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych, z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników, realizowany poprzez zdobycie zatrudnienia. W programie wzięły udział łącznie 32 osoby w tym 22 osoby otrzymały refundację kosztów doposażenia i wyposażenia stanowiska pracy oraz 10 osób jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. Wartość programu to 2 197 837,59 zł. Środki finansowe pochodziły z Funduszu Pracy.

F. Program regionalny Mazowsze 2024 - bezrobotni powyżej 50 roku życia realizowany na rzecz promocji zatrudnienia dla osób po 50 roku życia poprzez zdobycie doświadczenia, zatrudnienia i samozatrudnienia. W ramach programu 8 osób odbyło staż, 2 osoby podjęły roboty publiczne, 2 osoby otrzymały jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej i 9 osób dofinansowanie wynagrodzenia 50+. Wartość programu to 1 089 624,13 zł. Środki finansowe pochodziły z Funduszu Pracy.

G. Projekt niekonkurencyjny pn. „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w powiecie radomskim i m. Radom (I)” realizowany w ramach Funduszy Europejskich dla Mazowsza 2021 - 2027. Celem projektu jest wsparcie osób bezrobotnych z utrudnionym dostępem do rynku pracy poprzez pomoc w podnoszeniu lub zmianie kwalifikacji zawodowych; zdobyciu doświadczenia zawodowego oraz wspieraniu samozatrudnienia i powstawania nowych miejsc pracy. Wartość projektu to 11 421 156,44 zł. Środki finansowe pochodziły z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu realizował również dwa opracowane przez siebie programy:

A. „Program promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy na lata 2024-2028”, którego cele to: ograniczenie skutków bezrobocia i ułatwienie osobom pozostającym bez pracy powrotu do aktywności zawodowej, tworzenie nowych miejsc pracy i zapobieganie utracie zatrudnienia

przez osoby pracujące poprzez: współpracę z pracodawcami i innymi partnerami rynku pracy, podnoszenie poziomu jakości świadczonych usług, promowanie oferty Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu.

B., „Powiatowy program działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania na lata 2024 - 2028”, którego celem były wszelkie działania podjęte przez Powiatowy Urząd Pracy w zakresie pomocy osobom z niepełnosprawnością na lokalnym rynku pracy. Realizacja programu w swych założeniach, ma doprowadzić do rozbudzenia świadomości osób z niepełnosprawnością w obszarze możliwości wykorzystania swojego potencjału w celach zawodowych. Ponadto program ma na celu ukazywać pracodawcom korzyści wynikające z zatrudniania osób z niepełnosprawnością.

2. Wsparcie osób bezrobotnych w wejściu lub powrocie na rynek pracy

Na koniec grudnia 2024 roku Powiatowy Urząd Pracy odnotował 8032 osoby bezrobotne, w tym 3710 kobiet.

Aktywizacja bezrobotnych

Aktywizacja osób bezrobotnych w 2024 roku	Miasto Radom
Liczba ofert pracy przyjętych do realizacji	5575
Liczba skierowań do pracy wydanych osobom bezrobotnym	3311
Liczba osób, które skorzystały z usług poradnictwa zawodowego	4219

3. Wsparcie osób z niepełnosprawnością w wejściu lub powrocie na rynek pracy

Aktywizacja osób z niepełnosprawnością przez Powiatowy Urząd Pracy

Aktywizacja osób z niepełnosprawnością w 2024 roku	Liczba osób
prace interwencyjne	0
roboty publiczne	0
podjęcie działalności gospodarczej	8
podjęcie pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	1
rozpoczęcie szkolenia	1
rozpoczęcie stażu	16
rozpoczęcie prac społecznie użytecznych	3

4. Wspieranie zdolności klientów MOPS do zatrudnienia w oparciu o kontrakt socjalny

W 2024 roku z różnych form świadczeń na podstawie ustawy o pomocy społecznej skorzystało łącznie 3580 środowisk (pod tym pojęciem należy rozumieć samotne osoby lub rodziny, które tworzą gospodarstwa domowe), w których żyło 5650 osób, co stanowi około 2,8% mieszkańców Radomia. Do najczęstszych przyczyny korzystania z pomocy społecznej zaliczono bezrobocie – dotyczyło 1625 środowisk, co stanowi 45,39% ogółu korzystających z pomocy.

W 2024 roku pracownicy socjalni zatrudnieni w Zespołach Pracy Socjalnej prowadzili działania z zakresu pracy socjalnej związane z problemem bezrobocia w 49 środowiskach. W 47 przypadkach realizacja pracy socjalnej dotycząca problemu bezrobocia odbywała się w oparciu o kontrakt socjalny, który stanowi pisemną umowę zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej. Zawarte kontrakty miały na celu zaktywizowanie osób bezrobotnych do podjęcia pracy.

W listopadzie 2024 roku rozpoczęła się kolejna edycja Klubu Integracji Społecznej prowadzonego przez MOPS. W grudniu podpisano kontrakty aktywizujące 12 bezrobotnych osób.

III. Cel Strategiczny: Poprawa jakości życia osób długotrwale chorych oraz osób z niepełnosprawnością

Cel operacyjny: Integracja, aktywizacja, wsparcie i pomoc osobom długotrwale chorym oraz osobom z niepełnosprawnością

Działania:

1. Podnoszenie świadomości społecznej na temat osób z niepełnosprawnością

W 2024 roku w Miejskim Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Radomiu zostało złożonych 5655 wniosków o ustalenie niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności. Łącznie wydanych zostało 5114 orzeczeń.

Od wielu lat w Radomiu podejmowane są działania mające na celu podniesienie świadomości społecznej dotyczącej osób z niepełnosprawnością. Dobrym przykładem tych działań jest odbywająca się od 2003 roku ogólnomiejska impreza kulturalno-sportowa pod nazwą Radomskie Dni Godności. Jej celem jest przełamywanie barier społecznych poprzez włączanie osób niepełnosprawnych w życie społeczne, umożliwienie im uczestnictwa w zajęciach kulturalnych, oświatowych, sportowych, samopomocowych i innych. Prezydent przekazuje klucze do miasta

jednej z radomskich organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnością, odbywa się szereg występów artystycznych, prezentacji, czy zawodów sportowych, w których uczestniczą osoby z niepełnosprawnością. W organizację przedsięwzięcia oprócz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zaangażowane są organizacje pozarządowe, lokalne media oraz sponsorzy.

Od 2018 roku odbywa się w Radomiu Mazowiecki Festiwal Twórczości Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną TACY SAMI. Główną ideą imprezy jest aktywizacja oraz promowanie twórczości i kreatywności osób z niepełnosprawnością, a także wymiana doświadczeń pomiędzy opiekunami placówek sprawującymi pieczę nad rozwojem artystycznym tych osób.

2. Aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnością poprzez tworzenie miejsc pracy chronionej

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomiu w ramach realizowanych zadań i posiadanych środków z PFRON-u udzielił następującego wsparcia:

- jednorazowe dofinansowanie do rozpoczęcia działalności gospodarczej - zawarto 6 umów na łączną kwotę 344 428,00 zł;
- zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy - pracodawcy otrzymali refundację na łączną kwotę 339 000,00 zł, utworzono 5 nowych stanowisk pracy.

3. Aktywizacja społeczna osób z niepełnosprawnością poprzez wsparcie różnych form integracji, przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu, likwidacja barier, itp.

Na terenie miasta Radomia działa 6 Warsztatów Terapii Zajęciowej, w których swoje umiejętności w 2024 roku rozwijało 195 osób z niepełnosprawnością. Na realizację zadania przekazano 6 570 720,00 zł.

Dział Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznał w 2024 roku dofinansowania do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych 447 osobom z niepełnosprawnością i 215 opiekunom na łączną kwotę 1 024 761,00 zł. Turnus rehabilitacyjny, jako forma aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, wpływa na ogólną poprawę psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązywanie kontaktów społecznych, realizowanie i rozwijanie zainteresowań.

Aby zwiększyć aktywność osób z niepełnosprawnością w strefie życia publicznego i kulturalnego Dział Rehabilitacji udzielał również dofinansowań z zakresu rehabilitacji społecznej

do sportu, kultury, rekreacji i turystyki, które otrzymało w 2024 roku 18 stowarzyszeń. Łącznie podpisano 27 umów na kwotę 203 998,90 zł. Z dofinansowania skorzystało 1056 osób z niepełnosprawnościami wraz z opiekunami.

Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze - z tego wsparcia w 2024 roku skorzystało 1821 osób, na ten cel wydatkowano środki na kwotę 4 049 629,33 zł. Refundacji podlegały głównie pieluchomajtki, cewniki, materace przeciwoślizgowe, protezy kończyn dolnych i górnych, aparaty słuchowe, obuwie ortopedyczne oraz wózki inwalidzkie.

W 2024 roku dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego otrzymało 27 osób z niepełnosprawnościami, na łączną kwotę 69 000,00 zł. Dofinansowaniu podlegały głównie rowery rehabilitacyjne, sprzęt do terapii Si, rotory rehabilitacyjne, które zapewniły osobom niepełnosprawnym możliwość prowadzenia rehabilitacji w warunkach domowych i polepszenie sprawności w codziennym funkcjonowaniu.

W 2024 roku Dział Rehabilitacji przyznawał także dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych, które otrzymało 35 osób z niepełnosprawnościami na łączną kwotę 774 861,00 zł oraz dofinansowania do likwidacji barier technicznych, które otrzymało 40 osób z niepełnosprawnościami na łączną kwotę 143 080,77 zł. Dofinansowaniu podlegały głównie łózka elektryczne, schodolazy oraz podnośniki transportowo-kąpielowe. Wsparcie to ułatwiło codzienność osobom z niepełnosprawnością, w tym dorosłym i dzieciom z dysfunkcją narządu ruchu, schorzeniami neurologicznymi i dysfunkcją narządu wzroku.

Program Samorządowy „Karta Rodziny Osoby z Niepełnosprawnością” - to program adresowany do rodzin osób z niepełnosprawnością zamieszkujących pod wspólnym adresem na terenie Radomia, prowadzących wspólne gospodarstwo domowe, niezależnie od sytuacji materialnej, w tym również rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka i placówki opiekuńczo - wychowawcze typu rodzinnego, jeżeli umieszczona w nich jest osoba z niepełnosprawnością. Podstawowymi celami programu są: wzmocnienie aktywności społecznej i poprawa jakości życia rodzin z osobą z niepełnosprawnością, ułatwienie dostępu do edukacji, sportu, dóbr kultury i usług na terenie miasta Radomia, poszerzenie możliwości spędzania wolnego czasu rodzin osoby z niepełnosprawnością, potwierdzenie uprawnień do korzystania z ulg, zniżek i preferencji oferowanych przez uczestniczące w programie podmioty. W 2024 roku wydano 2002 Karty.

4. Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania

Pomoc w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych oraz opieka

wytchnieniowa w 2024 roku były realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomiu.

Usługi opiekuńcze - w 2024 roku opieką domową objęto 173 osoby. Usługi opiekuńcze były wykonywane przez 45 opiekunek. Ze środków własnych gminy na usługi opiekuńcze wydatkowano kwotę 3 476 636,50 zł. Opiekunki przepracowały w środowiskach łącznie 51 805 roboczogodzin.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone w miejscu zamieszkania - w 2024 roku pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych objęto 10 osób. Usługi te świadczyło 2 asystentów osoby z niepełnosprawnością. Łącznie asystenci przepracowali 2 748 roboczogodzin. Na specjalistyczne usługi opiekuńcze wydatkowano kwotę 204 704,60 zł.

Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego - w ramach Lokalnego Programu Gminy Miasta Radomia „Opieka wytchnieniowa” edycja 2024 w okresie od 1 marca do 31 grudnia 2024 roku realizowano usługi opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania na rzecz 19 osób z niepełnosprawnościami. Usługi świadczone były przez 23 opiekunki zatrudnione w ramach umowy o pracę. Kwota dotacji Wojewody Mazowieckiego wyniosła 193 786,97 zł z czego na realizację usług opieki wytchnieniowej wydatkowano 189 987,59 zł. Opiekunki przepracowały u podopiecznych łącznie 3800 roboczogodzin.

Opieka wytchnieniowa finansowana ze środków Gminy Miasta Radomia - w 2024 roku w drodze otwartego konkursu ofert Gmina zleciła Stowarzyszeniu Pomocy Niepełnosprawnym „Do Celu” im. św. Brata Alberta realizację zadania pn.: „Zapewnienie opieki wytchnieniowej dla rodziców lub opiekunów osób z niepełnosprawnością”. Zadanie skierowane było do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności i osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, którzy wymagają usług opieki wytchnieniowej, będących mieszkańcami Gminy Miasta Radomia. Celem realizacji zadania, w odniesieniu do członków rodziny lub opiekunów osób z niepełnosprawnością było ich czasowe odciążenie od codziennych obowiązków, łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację. Opieką objęto 15 rodzin, w tym 4 opiekunów dzieci z niepełnosprawnością do 16 roku życia, 5 opiekunów osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 6 opiekunów ze znacznym stopniem niepełnosprawności ze sprzężeniami lub orzeczeniem równoważnym.

„Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2024 - rządowy Program finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego. Program zapewniał usługę asystenta osobistego osoby

z niepełnosprawnością, mającą na celu pomoc uczestnikom programu w wykonywaniu codziennych czynności oraz w funkcjonowaniu w życiu społecznym. Celem programu było również przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnością poprzez umożliwienie im uczestnictwa w wydarzeniach społecznych, kulturalnych czy sportowych. Rezultatem projektu było wsparcie uczestników w wykonywaniu codziennych czynności oraz pomoc w aktywnym uczestniczeniu w życiu społecznym. W 2024 roku z usług asystencji osobistej skorzystało łącznie 47 osób.

5. Tworzenie i realizacja projektów i programów dotyczących rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnością

W 2024 roku Dział Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radomiu był zaangażowany w realizację następujących programów:

- Pilotażowy program „AKTYWNY SAMORZĄD” realizowany ze środków PFRON, w ramach którego w 2024 roku zawarto 306 umów na łączną kwotę 1 684 403,00 zł i wypłacono dofinansowania na kwotę 1 200 553,98 zł na następujące formy wsparcia:
 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B;
 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;
 - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej;
 - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym;
 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu;
 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne;
 - pomoc w zakupie skutera elektrycznego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego;
 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;
 - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektrycznego i oprogramowania;
 - pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej, dla osób korzystających z koncentratora tlenu lub respiratora.
- Program „Wyrównywanie różnic między regionami III obszar G”, w ramach którego w 2024

roku utworzono 1 stanowisko pracy dla osoby z niepełnosprawnością w kwocie 85 000,00 zł, a 4 osobom z niepełnosprawnością przyznano jednorazową pomoc na podjęcie działalności gospodarczej, rolnej albo działalności w formie spółdzielni socjalnej w kwocie 256 714,00 zł. Ponadto w 2024 roku wypłacono 200 000,00 zł w ramach umów zawartych w 2023 w tym:

- 2 umów w sprawie refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osoby z niepełnosprawnością na kwotę 138 000,00 zł wypłacono 138 000,00 zł;
- 1 umowy w sprawie przyznania osobie z niepełnosprawnością jednorazowej pomocy na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo działalności w formie spółdzielni socjalnej na kwotę 62 000,00 zł, wypłacono 62 000,00 zł.

6. Upowszechnianie informacji o prawach i uprawnieniach osób z niepełnosprawnością oraz dostępnych formach pomocy za pośrednictwem internetu i mediów lokalnych

Skuteczna pomoc osobom z niepełnosprawnością polega m.in. na dotarciu do jak największej liczby osób z informacją o przysługujących im prawach i uprawnieniach. Powyższemu służy tworzenie stron internetowych dostosowanych do możliwości skorzystania z nich przez osoby z niepełnosprawnością. Strona Urzędu Miejskiego w Radomiu, jak również strona Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radomiu posiadają wersje kontrastowe oraz możliwość dostosowania wielkości czcionki. Strony posiadają linki przekierowujące do instytucji, czy organizacji zajmujących się wsparciem osób z niepełnosprawnością. Na stronie BIP Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zamieszczono informację o udostępnieniu swoich usług dla osób słabo słyszących oraz głuchoniemych za pomocą następujących środków wspierających komunikowanie:

- poczty elektronicznej - sekretariat@mops.radom.pl na ten adres można przysyłać zapytania, prośby o umówienie spotkania w MOPS, itp.
- strony internetowej - <http://www.mops.radom.pl>
- faxu: 48 360-84-88
- Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej (ePUAP).

Ponadto na stronie bip.mops.radom.pl w zakładce ZAŁATWIANIE SPRAW - Niepełnosprawni znajdują się wszelkie informacje dotyczące wsparcia dedykowanego tej grupie, w zakładce „Wzory wniosków” można pobrać wszystkie niezbędne do wypełnienia dokumenty. Dotyczy to również wszystkich innych form pomocy lub wsparcia, które realizuje MOPS. Strona Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radomiu spełnia standardy WCAG 2.1. (dostępność cyfrowa).

7. Przekazywanie poprzez lokalne media, informacji dotyczących praw osób z niepełnosprawnością, możliwości zatrudnienia oraz ulg przysługujących pracodawcom zatrudniającym osoby z niepełnosprawnością

W 2024 roku opublikowano 18 artykułów prasowych i audycji radiowych dotyczących możliwości uzyskania pomocy ze środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Przekazywane przez media informacje dotyczyły ogólnych zasad korzystania ze środków PFRON-u, w tym również możliwości zatrudnienia oraz ulg przysługujących pracodawcom zatrudniającym osoby z niepełnosprawnością.

8. Przekazywanie organizacjom pozarządowym działającym na rzecz osób z niepełnosprawnościami informacji z zakresu ustawowych praw przysługujących osobom z niepełnosprawnościami

W 2024 roku na rzecz osób z niepełnosprawnościami działało 7 organizacji pozarządowych, którym Gmina Miasta Radomia przekazała dotację, tj.:

- Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niewidomym i Niedowidzącym „Nadzieja”;
- Polski Związek Głuchych Oddział Mazowiecki;
- Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Radomiu;
- Stowarzyszenie na Rzecz Innowacji i Edukacji;
- Radomskie Stowarzyszenie Sportu i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „START”;
- Stowarzyszenie Pomocy Niepełnosprawnym „Do Celu” im. św. Brata Alberta;
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „RAZEM”.

Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami mają możliwość uzyskania informacji z zakresu ustawowych praw przysługujących osobom z niepełnosprawnościami poprzez środki wymienione powyżej w punkcie 6.

IV. Cel Strategiczny: Profilaktyka uzależnień oraz zapobieganie przemocy

Cel operacyjny: Skuteczna pomoc osobom uzależnionym i doświadczającym przemocy

Działania:

1. Profilaktyka zdrowia i promocja zdrowego stylu życia oraz zapobieganie powstawaniu nowych problemów w obszarze uzależnień

Prowadzenie profilaktycznej działalności w zakresie uzależnień od alkoholu.

- W 2024 roku prowadzono działania edukacyjne w zakresie profilaktyki uzależnień skierowane do seniorów. Celem programu było udzielenie wsparcia seniorom w zakresie podniesienia świadomości na temat uzależnień i rozwoju umiejętności radzenia sobie z nimi w życiu codziennym. Wśród realizowanych działań były: warsztaty, pogadanki, audycje i spoty radiowe. Zadanie realizowane było przez 23 podmioty i wzięło w nich udział ponad 5263 osoby.
- Na terenie Radomia funkcjonuje telefon zaufania prowadzony przez Caritas Diecezji Radomskiej, gdzie można uzyskać informacje o możliwości pozyskania wsparcia w leczeniu uzależnień. W 2024 roku za pośrednictwem telefonu udzielono 1574 porad.
- Dofinansowanie programów profilaktyki uzależnień, w szczególności skierowanych do dzieci i młodzieży, w środowiskach osób zagrożonych narkomanią: w pubach, klubach, dyskotekach oraz miejscach spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, w których istnieje zagrożenie kontaktu z narkotykami. Programy realizowane były w 10 placówkach, a uczestniczyło w nich 707 osób.
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2024 roku zorganizował 46 festynów i pikników, w których uczestniczyło ponad 13 250 mieszkańców. W trakcie imprez propagowano treści trzeźwościowe.

2. Systematyczna diagnoza problemu uzależnień poprzez prowadzenie badań i monitorowanie sytuacji dotyczącej zagrożenia uzależnieniem

Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radomiu podejmując działania w środowisku, dokonywali nie tylko rozeznania potrzeb materialnych ale przede wszystkim starali się zdiagnozować przyczynę ubiegania się o pomoc. W 2024 roku z różnych form świadczeń na podstawie ustawy o pomocy społecznej skorzystało łącznie 3580 środowisk, wśród nich uzależnienie od alkoholu dotyczyło 84 środowisk, czyli około 2,34% korzystających z pomocy. Celem zmotywowania osób do podjęcia leczenia/terapii pracownicy socjalni zawierają kontrakty socjalne.

Również na bieżąco diagnozowane były problemy z uzależnieniem mieszkańców Domów Pomocy Społecznej. Prowadzona jest dla tej grupy terapia. Działanie było prowadzone przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radomiu. Polegało na: konsultowaniu osób pijących problemowo, prowadzeniu grup wsparcia dla osób uzależnionych, które ukończyły leczenie w całodobowych oddziałach terapii oraz realizacji zajęć dla osób, które

z powodu niepełnosprawności nie mogą skorzystać z pomocy placówek leczenia uzależnień. W 2024 roku odbyło się 120 spotkań/rozmów przedstawicieli GKRPA z mieszkańcami Domów Pomocy Społecznej, w których przeciętnie brało udział 11 pensjonariuszy.

3. Dążenie do zmiany zachowań i postaw mieszkańców w sytuacjach związanych z alkoholem i narkotykami

W 2024 roku szereg działań z tego zakresu skierowano do najmłodszych mieszkańców miasta uznając, że właściwe postawy należy kształtować od najmłodszych lat.

Na podstawie zezwoleń wydanych przez Prezydenta Miasta Radomia na terenie Gminy Miasta Radomia w 2024 roku funkcjonowały trzy placówki wsparcia dziennego przeznaczone dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych dysfunkcjami oraz marginalizacją. W ciągu ubiegłego roku z zajęć, opieki oraz dożywiania w ww. placówkach skorzystało łącznie 119 dzieci. Poza działalnością opiekuńczo-wychowawczą, podejmowane były działania w zakresie organizacji czasu wolnego, pomocy w nauce, rozwijaniu zainteresowań, organizacji zajęć sportowych, rekreacyjnych, kulturalno-edukacyjnych, a także współpracy w tym zakresie z rodziną dziecka oraz instytucjami lokalnymi m.in. szkołą, jednostkami pomocy społecznej.

Zorganizowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 16 lat zagrożonej uzależnieniami. Podczas wyjazdów prowadzone były programy socjoterapeutyczne lub profilaktyczne. W 2024 roku w wypoczynku letnim uczestniczyło 499 dzieci. Podczas wyjazdów zrealizowano łącznie 199 godzin programów profilaktycznych oraz 30 godzin programów socjoterapeutycznych.

4. Opracowanie i wdrażanie miejskich programów dotyczących problemu uzależnienia

W Radomiu został opracowany i wdrożony do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Radomia na lata 2022-2025 przyjęty Uchwałą Nr LXXVI/689/2022 Rady Miejskiej w Radomiu z dnia 28 marca 2022 roku.

Program skierowany jest do mieszkańców Radomia, którzy borykają się z tymi problemami oraz jego konsekwencjami, oraz do wszystkich zainteresowanych tą tematyką, a w szczególności do:

- dzieci i młodzieży;
- osób dorosłych pijących szkodliwie i ryzykownie;
- osób uzależnionych od alkoholu i/lub środków odurzających;

- osób współuzależnionych od alkoholu i/lub środków odurzających;
- osób podejmujących zachowania ryzykowne (uzależnienie behawioralne);
- ofiar przemocy w rodzinie;
- sprawców przemocy w rodzinie.

Za realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Radomia na lata 2022-2025 odpowiedzialny jest Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Radomiu.

5. Stworzenie bazy podmiotów specjalizujących się w leczeniu uzależnień na terenie miasta

Podmioty zajmujące się leczeniem uzależnień na terenie Radomia:

- Stowarzyszenie Katolicki Ruch Antynarkotyczny "KARAN" ul. Pułaskiego 9;
- Poradnia Leczenia Uzależnień ul. Reja 30;
- Ośrodek Terapii Uzależnień dla dzieci i Młodzieży ul. Garbarska 82;
- NZOZ Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień ul. 1905 Roku 21;
- Stowarzyszenie MONAR Poradnia Profilaktyczno-Konsultacyjna, ul. Struga 57;
- Samodzielny Wojewódzki Publiczny Zespół Zakładów Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej im. dr Barbary Borzym ul. Krychnowicka 1;
- Klub Abstynentów Wzajemnej Pomocy VICTORIA, ul. Wjazdowa 4.

6. Podejmowanie działań profilaktycznych i pomocowych przez Zespół Przeciwdziałania Przemocy w MOPS

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomiu zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną i finansową Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Miasta Radomia. Z ramienia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radomiu zadanie to zostało powierzone Działowi Pracy Socjalnej, Zespołowi Przeciwdziałania Przemocy. Siedziba Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Miasta Radomia mieści się przy ul. Grabowej 17.

W 2024 roku odbyło się 1493 spotkań grup diagnostyczno - pomocowych. Podczas spotkań wypełniono:

- 569 formularzy „Niebieska Karta - C”;
- 529 formularzy „Niebieska Karta - D”.

Zakończono 830 procedur „Niebieskie Karty” (758 na skutek ustania przemocy w rodzinie oraz zrealizowania indywidualnego planu pomocy, w 72 przypadkach wobec braku zasadności

podejmowanych działań).

Ponadto w 2024 roku w Radomiu działał telefon zaufania - Radońska Pomoclinia 800 900 007.

W 2024 roku MOPS włączył się w przygotowanie i realizację kampanii Białej Wstążki „Nie bij, kochaj spokojnie“. To międzynarodowa akcja mająca na celu zatrzymanie przemocy wobec kobiet. W ramach powyższego działania mężczyźni przypinali do ubrań białą wstążkę jako symbol sprzeciwu wobec stosowaniu przemocy wobec kobiet, a także osobiste zobowiązanie do niestosowania przemocy, braku akceptacji wobec zachowań przemocowych. W audycjach radiowych na antenie Radia Radom wypowiadali się przedstawiciele instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej. Ponadto w jednej placówce oświatowej odbyły się spotkania z młodzieżą dotyczące przeciwdziałania przemocy. Został wydany kalendarz na 2025 rok zawierający prace - plakaty uczniów Zespołu Szkół Plastycznych w Radomiu. W dniu 16 grudnia 2024 roku w teatrze Powszechnym w Radomiu odbyło się uroczyste zakończenie i podsumowanie tegorocznej edycji kampanii, podczas którego rozdawano kalendarze. Patronat medialny nad kampanią objęło Radio Radom, a ambasadorem akcji była pani Małgorzata Potocka.

Na stronie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej widnieje zakładka „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie” w której znajdują się m.in. podstawowe pojęcia dotyczące przemocy oraz informacje na temat działania Zespołu Interdyscyplinarnego.

7. Opracowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na terenie Gminy Miasta Radom na lata 2024-2030 został przyjęty do realizacji uchwałą Nr CXII/1087/2024 Rady Miejskiej w dniu 25 marca 2024 roku.

Ponadto funkcjonują kolejne dwa dokumenty, które są uzupełnieniem powyższego programu:

- Program oddziaływań korekcyjnych dla sprawców przemocy domowej na terenie Gminy Miasta Radomia na lata 2024 - 2030, przyjęty do realizacji uchwałą Nr CXII/1086/2024 Rady Miejskiej w dniu 25 marca 2024 roku;
- Program oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową na terenie Gminy Miasta Radomia na lata 2024 - 2030 przyjęty do realizacji uchwałą Nr CXII/1085/2024 Rady Miejskiej w Radomiu w dniu 25 marca 2024 roku.

8. Podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”

Działania z zakresu przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej w zakresie realizacji procedury „Niebieskie Karty” w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej podejmowane są przez Zespół Przeciwdziałania Przemocy. Do podstawowych zadań pracowników socjalnych Zespołu należało prowadzenie pracy socjalnej, w ramach której podejmowali oni czynności związane z udzieleniem wsparcia osobom doznającym przemocy. Ponieważ MOPS jest jednocześnie placówką poradnictwa specjalistycznego, do dyspozycji ofiar przemocy pozostawali również psycholodzy, którzy udzielali wsparcia i prowadzili poradnictwo z osobami doświadczającymi przemocy.

W 2024 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 739 formularzy „Niebieska Karta - A”, z czego:

- 731 procedur „Niebieskie Karty” zostało przekazanych do stałych grup diagnostyczno-pomocowych przy Zespole Przeciwdziałania Przemocy;
- 8 procedur „Niebieskie Karty” zostało skierowanych do właściwego miejsca zamieszkania Zespołu Interdyscyplinarnego.

Spośród 739 procedur „Niebieskie Karty” między innymi:

- 87 formularzy „Niebieska Karta - A” przekazano do wykorzystania w działaniach podejmowanych w rodzinie w ramach już funkcjonującej grupy roboczej/grupy diagnostyczno - pomocowej (ponownie podpisany formularz „Niebieska Karta - A” w trakcie pracy grupy roboczej/grupy diagnostyczno - pomocowej);
- w 40 przypadkach została po raz kolejny wszczęta procedura „Niebieskie Karty” w rodzinie, pomimo już zakończonego postępowania;
- 77 procedur „Niebieskie Karty” dotyczyło przemocy wobec dzieci, w 44 przypadkach także dzieci obok osób dorosłych; w myśl znowelizowanej ustawy każdy małoletni będący świadkiem przemocy jest osobą doznającą przemocy domowej;
- w 9 przypadkach procedura „Niebieskie Karty” została wszczęta wzajemnie przez członków rodziny;
- 30 procedur „Niebieskie Karty” dotyczyły osób powyżej 67 roku życia;
- w 22 przypadkach działania były podejmowane w ramach współpracy w oparciu o formularz „Niebieska Karta-D” z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową.

Podmiotami wszczynającymi procedurę „Niebieskie Karty” w 2024 roku były:

- Policja - wszczęła 661 procedury;
- Jednostki Organizacyjne Pomocy Społecznej - wszczęły 47 procedur;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - wszczęła 2 procedury;
- Placówki Oświaty - wszczęły 27 procedur;
- Ochrona zdrowia - wszczęła 2 procedury.

Art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej nakłada na pracownika socjalnego obowiązek zabezpieczenia dziecka w sytuacji zagrożenia jego zdrowia i życia. W 2024 roku do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zgłoszono 299 interwencji dotyczących nieprawidłowości w zakresie opieki nad dziećmi, w 8 przypadkach doszło do zabezpieczenia dzieci w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

9. Realizacja działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W 2024 roku do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zostało zgłoszonych 337 osób. Do podjęcia leczenia odwykowego zmotywowano 88 osób. 189 spraw zawieszono. Umorzono 7 spraw. Natomiast 139 osób skierowano na badania przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu - biegli sądowi wydali 66 opinii. 93 wnioski skierowano do Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Radomiu, z tego w 13 przypadkach wystąpiono o wgląd w sytuację rodziny, natomiast w 80 przypadkach o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego. Ponadto 88 sprawców przemocy motywowano do udziału w programie korekcyjnym. Komisja wszczęła 4 razy procedurę „Niebieskie Karty”.

Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego w Radomiu

W 2024 roku prowadzono działania profilaktyczne i edukacyjne mające na celu podniesienie poziomu świadomości i wrażliwości wśród dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli, upowszechnienie informacji na temat zagrożeń związanych z przemocą w rodzinie oraz skutków prawnych związanych z naruszeniem przepisów prawa, poprzez m.in. :

- systematyczne poszerzanie wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej, w tym udostępnienie procedury „Niebieskie Karty”;
- pedagogizację rodziców na temat ochrony dzieci przed krzywdzeniem podczas zebrań grupowych z udziałem psychologa;

- pedagogizację rodziców – zamieszczenie informacji na stronie internetowej na temat metod wychowawczych, w tym metod pracy z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, sposobów przeciwdziałania przemocy;
- umieszczenie w przedszkolach Standardów Ochrony Małoletnich w formie obrazkowej – zapoznanie dzieci z tymi Standardami, odnoszenie się do nich podczas zajęć, zabaw, rozmów z dziećmi;
- udział dzieci w ogólnopolskiej kampanii pt. Dzieciństwo bez przemocy;
- organizację zajęć edukacyjnych pt. Moje prawa, W świecie emocji, Co czuję, gdy...;
- prowadzenie obserwacji dzieci, przekazywanie rodzicom rzetelnych informacji zwrotnych na temat rozwoju ich dzieci, w tym informacji na temat zachowań w grupie, prowadzenie ścisłej współpracy z rodzicami dzieci, które przejawiają zachowania agresywne;
- przestrzeganie zapisów procedury postępowania z dzieckiem przejawiającym zachowania agresywne;
- opracowanie i wdrożenie programu wychowawczego pt. Z dzieckiem w świat wartości;
- realizację programu własnego pt. Moje prawa ważna sprawa;
- realizację programów profilaktyczno-wychowawczych pt. O agresji, Naucz się mówić NIE, Przemoc, agresja, jak się jej przeciwstawić, Przemoc i agresja - budowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym, Nie pal przy mnie proszę, Żyj dobrze;
- spotkanie ze służbami policyjnymi na temat: Jak zapobiegać hejtowi w szkole;
- cykl spotkań ze służbami odpowiedzialnymi za szeroko pojęte bezpieczeństwo;
- realizację ogólnopolskiego projektu pt. Empatyczna klasa;
- realizację ogólnopolskiego programu pt. Świadomość procentuje;
- udział dzieci w ogólnopolskich konkursach plastycznych i literackich dotyczących praw dziecka;
- prowadzenie zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne pt. Mój dom, Moja rodzina, Moje prawa;
- promowanie zachowań warunkujących bezpieczeństwo, kształtowanie pozytywnych postaw społeczno-moralnych w stosunku do innych ludzi i samego siebie poprzez stosowanie odpowiednich metod wychowawczych, np.: metoda pozytywnej dyscypliny, wpływu osobistego, elementy metody Thomasa Gordona, wychowanie bez porażek itp.;
- opracowanie gazetki dla rodziców nt. Dzieciństwo bez przemocy;

- realizację innowacji pedagogicznej: W zdrowym ciele zdrowa dusza - program wdrażający do codzienności przedszkolaków zdrowe nawyki i pomagający zrozumieć emocje swoje i innych;
- prowadzenie zajęć o tematyce zdrowych relacji międzyludzkich, rozpoznawania sygnałów przemocy w różnych formach (psychicznej, fizycznej);
- kontynuowanie idei programu pt. Szkoła bez przemocy;
- realizację warsztatów pt. Drogowskaz;
- realizację zajęć pt. Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej - rozwijanie umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami;
- realizację projektów w ramach Olimpiady Zwolnieni z Teorii;
- udostępnienie rodzicom numerów telefonów w celu uzyskania wsparcia, pomocy psychologicznej, informacji o możliwości uzyskania pomocy, informacji o obowiązujących w Polsce przepisach i procedurach oraz o placówkach udzielających pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej;
- prowadzenie wśród uczniów mediacji, rozmów dyscyplinujących i wychowawczych;
- rozpoznawanie środowiska rodzinnego wychowanków/uczniów poprzez wywiady i rozmowy z rodzicami oraz obserwację.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Radomiu

Głównym zadaniem Ośrodka było pomaganie ofiarom przemocy domowej, polegające na podejmowaniu działań powodujących daleko idące zmiany wewnętrzne, które z kolei warunkują pożądane zachowania, czy też zmiany życiowe. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w 2024 roku zapewniał kompleksową pomoc, na którą składały się: interwencja kryzysowa, terapia, konsultacje i poradnictwo. W okresie od 01 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku do OIK wpłynęło 870 spraw, które dotyczyły różnych problemów. Ośrodek prowadził działalność ambulatoryjną oraz hostelową przeznaczoną dla kobiet z dziećmi poszkodowanymi na skutek przemocy domowej. Interwencja kryzysowa dotyczyła zatrzymania aktów przemocy, udzielenia bezpiecznej formy pomocy ofiarom, a w niektórych przypadkach łączyła się z odizolowaniem ofiary od sprawcy i umieszczeniem jej w części hostelowej Ośrodka.

W 2024 roku funkcjonował podany do publicznej wiadomości telefon zaufania 19288 obsługiwany przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej (164 sprawy zgłoszono), jak również Radomska Pomoc Linia 800 900 007, obsługiwana przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej (43

sprawy zgłoszono) i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (24 sprawy zgłoszono). Specjaliści, dyżurujący w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, udzielali porad dotyczących problemów rodzinnych w tym przemocy. Ta forma pomocy bardzo często okazuje się istotna z uwagi na anonimowość, jak również w wielu przypadkach jest pierwszym krokiem ze strony osób doznających przemocy w poszukiwaniu profesjonalnej pomocy.

Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej – Caritas Diecezji Radomskiej

Caritas Diecezji Radomskiej w 2024 roku, realizował zadania w oparciu o umowę zawartą pomiędzy Caritas a Gminą Miasta Radomia na realizację zadania publicznego pn. „Prowadzenie Dziennego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy Domowej”. Głównym celem wymienionego zadania było doprowadzenie osób, skrzywdzonych na skutek przemocy, do stanu dobrego i zdrowego funkcjonowania osobistego oraz społecznego. Zadania obejmowały:

Poradnictwo specjalistyczne tj.:

- Poradnictwo i konsultacje psychologiczne dla osób dorosłych, które pomogły osobom, w oglądzie własnej sytuacji, służyły podjęciu decyzji co do formy pracy, tj. terapia wsparcia czy psychoterapia.

Pomocą w tej formie w 2024 roku objęto 101 osób, w tym:

- 75 kobiet,
- 26 mężczyzn.

Terapia i psychoterapia wyspecjalizowanymi metodami, tj.

- Indywidualna terapia wsparcia dla osób dorosłych, która wzmocniła możliwości osobiste osób, dzięki czemu mogły one wychodzić szybciej z roli osoby pozostającej w kryzysie w powodu przemocy, wprowadzać zmiany swojej sytuacji, mogły także zmieniać swój stosunek do samych siebie na tyle, by traktować siebie z szacunkiem i oczekiwać od innych traktowania z godnością;
- psychoterapia metodą psychoanalityczną oraz metodą poznawczo-behawioralną dla osób dorosłych, która była procesem długotrwałej pracy, dzięki której osoby mogły zobaczyć własne psychiczne funkcjonowanie i dotrzeć do przyczyn przeżywanych trudności

emocjonalnych oraz problemów, które utrudniały im życie i funkcjonowanie; udział w procesie psychoterapii posłużył temu, że u osób mógł się rozpocząć proces naprawiania ran emocjonalnych i psychicznych spowodowanych przemocą oraz mogło nastąpić wzmocnienie ich osobistego funkcjonowania.

Pomocą w tej formie w 2024 roku objęto ogółem 83 osoby, w tym:

- 62 kobiety,
- 21 mężczyzn.

Ogółem na przestrzeni 12 miesięcy 2024 roku, z różnych form pomocy, oferowanych przez Caritas Diecezji Radomskiej w Ośrodku Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej, skorzystało 101 osób (w tym 75 kobiet i 26 mężczyzn). We wskazanym okresie specjaliści poprowadzili łącznie 1290 spotkań, w postaci 45 min. sesji terapeutycznych i spotkań poradnianych oraz 50 min. sesji psychoterapeutycznych z osobami, które z powodu różnych trudności zgłosiły się po pomoc do Caritas Diecezji Radomskiej.

Realizacja ww. zadania publicznego w 2024 r. była kontynuacją form pomocowych realizowanych przez Caritas Diecezji Radomskiej od 2006 roku i przyczyniła się do profesjonalnego wsparcia mieszkańców miasta. Z obserwacji pracowników Ośrodka Wsparcia wynika, że osoby korzystające z pomocy w 2024 roku uzyskiwały zarówno świadomość problemu, wiedzę i realne spojrzenie na możliwość wyjścia z sytuacji kryzysowej, a także uzyskiwały poczucie wpływu na własne życie i daną sytuację. Formy poradnictwa specjalistycznego oraz pomoc terapeutyczna stanowiły ochronę przed dalszym ranieniem oraz zabezpieczały przed pogłębianiem kryzysu, a także wzmacniały osobowościowe i strukturalne możliwości oraz uwarunkowania osób dotkniętych przemocą, co służyło procesowi leczenia i podejmowaniu dalszego rozwoju.

Spejcliastyczna Poradnia Rodzinna "Domowe Ognisko"

W ramach pracy w Specjalistycznej Poradni Rodzinnej „Domowe Ognisko” w roku 2024 w bezpośrednich rozmowach udzielono 649 porad. Ponadto udzielono około 49 porad drogą telefoniczną. Z porad skorzystało 422 osoby, w tym 98 małżeństw i 23 rodziny. Przeprowadzono 374 spotkań indywidualnych, 260 porad małżeńskich i 15 porad rodzinnych. Zorganizowano 5 grup wsparcia. Zorganizowano szkolenia i konferencje otwarte mające ukazać małżeństwo i rodzinę jako

bezpieczną drogę rozwoju kobiety i mężczyzny oraz najlepsze środowisko rozwoju dzieci i młodzieży.

Głównymi problemami, z którymi spotykali się poszczególni specjaliści były:

- niewłaściwa komunikacja między małżonkami oraz rodzicami a dziećmi;
- uzależnienia: alkohol, narkotyki, hazard, Internet;
- przemoc fizyczna, ekonomiczna, psychiczna, seksualna wobec współmałżonka, dzieci;
- nieradzenie sobie ze stresem;
- bezradność w rozwiązaniu konkretnych problemów;
- bezrobocie, bezradność w znalezieniu nowej pracy, złe relacje w pracy;
- bezdomność;
- negatywny wpływ na małżeństwo i rodzinę osób trzecich, szczególnie rodziców i teściów;
- negatywny wpływ na małżeństwo i rodzinę treści mediów;
- trudności w odbudowaniu relacji w rodzinie w czasie wychodzenia z kryzysów;
- niedojrzałość osób zawierających małżeństwo do podejmowania istotnych obowiązków małżeńskich i rodzinnych;
- zdrady;
- trudności w wychodzeniu z kryzysów po zdradzie małżeńskiej;
- problemy okołorozwodowe;
- niedojrzałość psychiczna, emocjonalna do pełnienia ról małżeńskich i rodzicielskich;
- problemy wychowawcze w szkole;
- problemy związane z przebywaniem w domu w czasie epidemii COVID 19.

Stowarzyszenie Katolicki Ruch Antynarkotyczny KARAN

W Stowarzyszeniu KARAN realizowane są od kilkudziesięciu lat programy na rzecz rodzin, w których występuje przemoc. Jednym z nadrzędnych celów placówki jest poprawa jakości życia i funkcjonowania społecznego beneficjentów, którzy zgłosili się po pomoc, wspieranie rozwoju i zasobów własnych oraz psychoedukacja i udzielenie informacji, przekazywanie materiałów informacyjno - edukacyjnych w postaci ulotek dotyczących zagrożeń związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych, zarówno przez młodzież, dorosłych, osoby starsze, informowanie o miejscach i instytucjach pomocowych na terenie Gminy Miasta Radomia. Bezpłatne działania zrealizowane w projekcie, zostały prowadzone przez specjalistów według celów szczegółowych założonych do każdego z działań w programach realizowanych przez

Stowarzyszenie.

W 2024 roku w Stowarzyszeniu Katolicki Ruch Antynarkotyczny KARAN Punkt Konsultacyjny ul. Pułaskiego 9 w Radomiu zrealizowano:

- program profilaktyki selektywnej „WŁASNY WYBÓR”;
- programy wspomagające proces terapeutyczny i rehabilitacyjny osób uzależnionych od narkotyków/dopalaczy oraz członków ich rodzin;
- prowadzenie Rodzinnej Poradni Specjalistycznej;
- program terapii kierowany do osób używających szkodliwie i uzależnionych od konopi oraz ich rodzin i bliskich.

Stowarzyszenie MONAR

Realizacja Programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na terenie Gminy Miasta Radomia odbywa się na bieżąco poprzez regularne uczestnictwo przedstawiciela Stowarzyszenia w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Miasta Radomia oraz udział psychoterapeuty w pracach grup diagnostyczno - pomocowych zajmujących się rodzinami, gdzie występuje problem narkomanii.

W codziennej pracy terapeutycznej pacjenci przekonywani są o negatywnych konsekwencjach stosowania przemocy a psychoterapia pozwala im nabywać umiejętność kontroli nad zachowaniami agresywnymi oraz umiejętności prorodzinne i prospołeczne, co w założeniu wpisuje się w działania zmniejszające zachowania przemocowe.

Działaniami, związanymi z przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz ochroną osób doznających przemocy domowej, w ramach zadania „Specjalistyczna Poradnia Rodzinna”, zleconego przez Gminę Miasta Radom, objęto łącznie ok. 150 osób. Przeprowadzono 387 porad i konsultacji (64 telefoniczne), zarówno indywidualnych, jak i rodzinnych. Zrealizowano łącznie 390 godzin zajęć. W toku działań, nie stwierdzono konieczności uruchomienia przez Placówkę procedury „Niebieskie karty”. Ponadto Poradnia Profilaktyczno - Konsultacyjna Stowarzyszenia Monar w Radomiu rozpowszechnia w środowisku lokalnym informacje o instytucjach pomocowych i możliwościach uzyskania wsparcia na terenie Gminy Miasta Radomia.

Stowarzyszenie „Kobiety dla Radomia”

Do Specjalistycznej Poradni Rodzinnej prowadzonej przez Stowarzyszenie zgłosiło się 30 kobiet, które były ofiarami przemocy domowej. Otrzymały one indywidualne wsparcie

psychologiczne.

Stowarzyszenie na rzecz wspierania rodzin „Nowe Perspektywy”

Stowarzyszenie na rzecz wspierania Rodzin „Nowe Perspektywy” realizowało program w ramach Centrum Wspierania i Edukacji Rodzin. Głównym celem realizacji zadania było szeroko pojęte, wieloaspektowe, specjalistyczne poradnictwo ukierunkowane na wsparcie rodzin oraz ich członków w rozwiązywaniu istniejących problemów związanych z przemocą, nadużywaniem alkoholu oraz innych środków odurzających, problemami emocjonalnymi, a także dotyczących poprawy relacji rodzinnych i społecznych. W ramach działań Stowarzyszenie udzielało wsparcia rodzinom w sytuacjach problemowych, zapewniało również beneficjentom dostęp do poradnictwa specjalistycznego, z którego mogły korzystać całe rodziny, co często przekładało się na poprawę relacji i więzi w rodzinie.

Poradnictwa i wsparcia specjalistycznego udzielali m.in.:

- terapeuta uzależnień i współuzależnień;
- psycholog;
- terapeuta rodzin;
- specjalista w zakresie profilaktyki społecznej i resocjalizacji;
- prawnik;
- psychiatra.

Dodatkowo, aby zwiększyć zasięg wsparcia udzielano go również w formie zdalnej: on-line i telefonicznie. W celu zapobiegania problemom przeprowadzone zostały również zajęcia grupowe w formie grupy wsparcia oraz odbywały się prelekcje i warsztaty, podnoszące kompetencje społeczne oraz wychowawczo – opiekuńcze dla dorosłych i dla dzieci.

W ramach pracy Centrum Wspierania i Edukacji Rodzin:

- 624 osobom udzielono porad i konsultacji w formie indywidualnej;
- u 27 osób przeprowadzono specjalistyczne diagnozy w punkcie diagnostyczno – terapeutycznym;
- 42 osoby skorzystały z zajęć w ramach grupy wsparcia;
- 22 osoby uczestniczyły w warsztatach i prelekcjach.

Głównymi problemami z jakimi zgłaszali się beneficjenci były:

- problemy z uzależnieniami m.in. narkotyki, alkohol, dopalacze oraz uzależnienia

behawioralne;

- niewłaściwe relacje w małżeństwie i problem z komunikacją;
- niewłaściwe relacje między rodzicami a dziećmi oraz między rodzeństwem;
- bezradność w budowaniu właściwych relacji między małżonkami i dziećmi;
- niedojrzałość psychiczna, emocjonalna do pełnienia ról małżeńskich i rodzicielskich;
- problemy wychowawcze w szkole;
- bezrobocie;
- trudności w wychodzeniu z kryzysu po zdradzie małżeńskiej;
- problemy okołorozwodowe.

W celu wzmocnienia współpracy z lokalnymi sieciami wsparcia rodziny oraz podniesienia jakości realizowanych zadań, współpracowano z MOPS, PCPR, Poradniami Psychologiczno – Pedagogicznymi, policją, uczelniami wyższymi, MOK Amfiteatr, osiedlowymi Domami Kultury itp.

Komenda Miejska Policji w Radomiu

W 2024 roku w odbywających się grupach diagnostyczno - pomocowych udział brali dzielnicowi, którzy prowadzili rozmowy dyscyplinujące z osobami stosującymi przemoc domową. Ponadto dzielnicowi realizowali przydzielone im zadania, monitorowali sytuację w rodzinie, rozmawiali ze sprawcami przemocy informując o odpowiedzialności karnej. Stosowali uprawnienia polegające na wydaniu nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub/i zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia wobec osoby, która swoim zachowaniem stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia innej osoby, oraz uprawnienia polegające na możliwości zastosowania wobec osoby stosującej przemoc domową zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej oraz zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy i przebywania na tym terenie. W minionym roku na terenie miasta Radomia funkcjonariusze 107 razy zastosowali powyższe środki. Do ich złamania doszło 29 razy.

W 2024 roku policjanci brali udział w kampanii Białej Wstążki mającej na celu powstrzymanie przemocy wobec kobiet. Akcja zorganizowana została przez mężczyzn walczących z przemocą wobec kobiet. Ogólne założenia kampanii międzynarodowej to zwrócenie uwagi na zjawisko przemocy domowej, zachęcenie do mówienia i kształtowanie postaw krytycznych wobec zjawiska, edukacja młodych ludzi, przede wszystkim mężczyzn na temat konstruktywnych

sposobów wywierania wpływu i rozwiązywania konfliktów, kształtowanie nowego pokolenia, które żyje bez przemocy, z szacunkiem i w zgodzie z innymi.

10. Realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych, terapeutycznych i innych związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w oparciu o pozyskane środki zewnętrzne

Na terenie miasta realizowane były następujące programy:

- Program oddziaływań psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową na terenie Gminy Miasta Radomia na lata 2024 - 2030, przyjęty do realizacji uchwałą Nr CXII/1085/2024 Rady Miejskiej w dniu 25 marca 2024 roku.
- Program oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową na terenie Gminy Miasta Radom na lata 2024 - 2030, przyjęty do realizacji uchwałą Nr CXII/1085/2024 Rady Miejskiej w dniu 25 marca 2024 roku.

W 2024 roku na terenie Gminy Miasta Radom odbyła się jedna edycja programu zajęć korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc pt. „Stop Przemocy- edycja II”. Gmina Miasta Radomia w 2024 roku prowadzenie programu oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie powierzyła osobom fizycznym - Pani Teresie Radosz i Pani Monice Rajchel. Do programu przystąpiło 8 osób. W ramach programu odbyło się 10 sesji grupowych w wymiarze 40 godzin oraz 40 godzin konsultacji indywidualnych, miejscem spotkań było X LO w Radomiu przy ul. Prażmowskiego 37.

Działania wobec sprawców przemocy były podejmowane przez partnerów, a mianowicie:

- Komendę Miejską Policji;
- Prokuratury Rejonowe Radom – Wschód i Radom – Zachód w Radomiu;
- Kuratorów zawodowych I i II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonującej Orzeczenia w Sprawach Karnych;
- Areszt Śledczy;
- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej;
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej;
- Poradnię Terapii Uzależnienia od Alkoholui i Współuzależnienia.

11. Upowszechnienie informacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie m.in. poprzez stworzenie informatora zawierającego podstawowe informacje o zjawisku przemocy w rodzinie

W ramach wykonywanych zadań poszczególne instytucje oraz organizacje pozarządowe upowszechniały problem zjawiska przemocy oraz jej przeciwdziałania. W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomiu rozpowszechniał przygotowane ulotki:

- "Żółta kartka" informacja dla sprawców przemocy;
- informator dla ofiar przemocy dotyczący zjawiska przemocy i miejsc, w których można uzyskać wsparcie.

12. Współpraca służb i instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Miasta Radomia realizowane były na wszystkich niezbędnych poziomach. Osoby doznające przemocy otrzymały pomoc i wsparcie. Na terenie Radomia funkcjonuje szeroko rozwinięta sieć instytucji, które zapewniają wszechstronną, profesjonalną pomoc rodzinom dotkniętym przemocą domową. W realizacji zadań na rzecz przeciwdziałania przemocy w 2024 roku zaangażowały się następujące instytucje i organizacje pozarządowe:

- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Miasta
- Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego
- Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej
- Komenda Miejska Policji
- Prokuratura Rejonowa Radom – Wschód i Prokuratura Rejonowa Radom – Zachód
- Areszt Śledczy
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie – Caritas Diecezji Radomskiej
- Specjalistyczna Poradnia Rodzinna „Domowe Ognisko” w Radomiu
- Stowarzyszenie Katolicki Ruch Antynarkotyczny KARAN
- Stowarzyszenie MONAR
- Stowarzyszenie “Kobiety dla Radomia”
- Stowarzyszenie na rzecz wspierania rodzin „Nowe Perspektywy”.

V. Cel Strategiczny: Doskonalenie systemu wsparcia rodziny.

Cel operacyjny: Skuteczne wsparcie rodziny, a zwłaszcza systemu pieczy zastępczej.

Działania:

1. Zapewnienie możliwie pełnego dostępu do świadczeń wspierających rodzinę, w tym systemu stypendialnego

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Świadczenia z pomocy społecznej:

- zasiłki okresowe - liczba osób, którym przyznano świadczenie 1911 (w 1882 rodzinach);
- zasiłki celowe i w naturze - liczba osób, którym przyznano świadczenie 3046 (w 2999 rodzinach), w tym specjalne zasiłki celowe - liczba osób którym przyznano świadczenie 449 (w 447 rodzinach).

Świadczenia rodzinne wraz z dodatkami:

- zasiłki rodzinne 2427 rodzin, w tym: na 1 dziecko - 790 rodzin, na 2 dzieci - 964 rodzin, na 3 dzieci - 497 rodzin, na 4 i więcej dzieci - 176 rodzin;
- dodatek z tytułu urodzenia dziecka - 217 osoby;
- świadczenie rodzicielskie - 2879 osób;
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - 820 wypłaconych świadczeń;
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka - 4767 wypłacone świadczenia;
- dodatek z tytułu wychowywania w rodzinie wielodzietnej - 9734 wypłaconych świadczeń;
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego - 9144 wypłaconych świadczeń;
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego - 5278 wypłacone świadczenia;
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania - 100 wypłaconych świadczeń;
- jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka - 439 osoby;
- świadczenie pielęgnacyjne - 26097 osób;
- zasiłek pielęgnacyjny - 72795 wypłaconych świadczeń.

Jednorazowe świadczenie na podstawie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”: 15 świadczeń wypłaconych dla 14 rodzin.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego - liczba rodzin objętych wsparciem - 598 w tym: z 1 osobą uprawnioną - 404 rodziny, z 2 osobami uprawnionymi - 148 rodzin, z 3 osobami uprawnionymi - 34 rodziny, z 4 i więcej osobami uprawnionymi - 4 rodziny.

Zapewnienie posiłku lub pomocy finansowej na zakup posiłku.

Program „Posiłek w szkole i w domu” ma charakter modułowy. W jego skład wchodzi 3 moduły, z których każdy ma indywidualny charakter i jest kierowany do innego adresata:

1. moduł dla dzieci i młodzieży;
2. moduł dla osób dorosłych;
3. moduł organizacji stołówek oraz miejsc spożywania posiłków w szkołach.

Celem modułu 1 i 2 Programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych. W ramach modułów 1 i 2 Program przewiduje udzielenie pomocy w jednej z trzech form: posiłek, świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności, świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych. W ramach programu w 2024 roku z:

- dożywiania uczniów w stołówkach szkolnych na podstawie decyzji administracyjnych skorzystało 571 dzieci;
- dożywiania uczniów w stołówkach szkolnych na podstawie informacji dyrektora szkoły skorzystało 100 dzieci;
- świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności w formie zasiłku celowego skorzystało 525 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej.

Ponadto dla 834 dzieci przyznano świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności w formie zasiłku celowego.

Stypendia

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował stypendia dla dzieci z najuboższych rodzin uczęszczających do szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych. Środki zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem na wypłatę stypendiów szkolnych za okres od stycznia 2024 roku do sierpnia 2024 roku dla 631 uczniów, za okres od września 2024 roku do grudnia 2024 roku dla 490 uczniów. Środki zostały wydatkowane w łącznej kwocie 787 657,00 zł, w tym: dotacja

wyniosła 630125,60 zł, a środki gminy to kwota 157 531,40 zł.

Zasiłki szkolne

W 2024 roku zasiłki szkolne zostały wypłacone dla 11 uczniów w kwocie 600 zł. Łącznie na to świadczenie wydano 6600,00 zł, w tym: dotacja wyniosła 5280,00 zł, a środki gminy to kwota 1320,00 zł.

Stypendia Prezydenta Miasta Radomia

W 2024 roku 14 radomskich uzdolnionych uczniów otrzymało stypendia Prezydenta Miasta Radomia

2. Tworzenie placówek opiekuńczych dla dzieci do lat 3

Na terenie Gminy Miasta Radomia funkcjonuje Miejski Zespół Żłobków „Radomirek”, który jest samorządową jednostką budżetową. W jego skład w 2024 roku wchodziły trzy wyspecjalizowane placówki: Żłobek Nr 1 przy ul. Polskiego Czerwonego Krzyża 13, Żłobek Nr 2 przy ul. Michałowskiej 7 oraz Żłobek Nr 3 przy ul. Batalionów Chłopskich 33. Oprócz ww. żłobków publicznych w 2024 roku, działało także 910 placówek niepublicznych, klub dziecięcy oraz pięciu dziennych opiekunów. W ramach programu „Organizacja opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w formie żłobka na terenie miasta Radomia” w 2024 roku cztery placówki niepubliczne otrzymały dotacje z budżetu Miasta Radomia, w tym:

- Żłobek i Przedszkole KRASNAL Maria Wójcik w kwocie 900 000 zł;
- „Kacperek” – Żłobek Ewa Chojnacka w kwocie 562 000 zł;
- Żłobek AKADEMIA MALUCHA Daniel Figarski w kwocie 112 500 zł.

Wykaz publicznych żłobków funkcjonujących w Radomiu

Nazwa żłobka	Dane teleadresowe	Instytucja prowadząca żłobek	Liczba miejsc	Liczba dzieci zapisanych
Miejski Zespół Żłobków „Radomirek”- nr 1	ul. PCK 13	Gmina Miasta Radomia	110	110
Miejski Zespół Żłobków „Radomirek” - nr 2	ul. Michałowska 7	Gmina Miasta Radomia	50	50
Miejski Zespół Żłobków „Radomirek” - nr 3	ul. Batalionów Chłopskich 13	Gmina Miasta Radomia	150	150
RAZEM			310	310

Wykaz żłobków niepublicznych w Radomiu

Nazwa żłobka	Dane teleadresowe	Osoba prowadząca żłobek	Liczba miejsc	Liczba dzieci zapisanych
Żłobek i przedszkole Krasnal	ul. Limanowskiego 31	Maria Wójcik	120	115
Żłobek Kacperek	ul. Sobieskiego 1 / 4U	Ewa Chojnacka	54	54
	ul. Chałubińskiego 6		65	65
Żłobek Akademia Malucha	ul. Miła 4/8	Akademia Malucha Daniel Figarski	24	24
Żłobek „Kajtuś”	ul. Nałkowskiej 4	P. W. „KLAR-MAG” Magdalena Kwiatkowska	39	39
Niepubliczny Żłobek „Słoneczna Kraina”	ul. Ks. Skorupki 1	Kwaśnik Danuta Edukacja Plus Firma	35	35
	ul. Sportowa 5/31	Usługowo Szkoleniowa	25	25
Żłobek „Bajka”	ul. Podmiejska 50 lok. 1	Przedszkole Niepubliczne i Żłobek „Bajka” Lidia Rywacka	15	13
Żłobek „Kolorowe Pudełko”	ul. Marii Fołtyn 6e	KP Milena Królikowska	45	0
Niepubliczny Żłobek Mini College	ul. Wolność 10B U1,U2	Fundacja Mini College	13	2
RAZEM			435	372

3. Wzmacnianie pozytywnego wizerunku rodziny z dzieckiem

Jednym z działań podejmowanych w celu wzmocnienia pozytywnego wizerunku rodziny z dzieckiem jest realizacja od 2014 roku na terenie Radomia programu Karta Rodzina Plus. Istotnym celem realizowanego Programu jest promowanie modelu rodziny wielodzietnej i pozytywnego jej wizerunku. System zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych zachęca do rozwoju rodzin wielodzietnych. Posiadacze Kart mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. Karta przysługuje każdej rodzinie zamieszkałej pod wspólnym adresem na terenie Gminy Miasta Radomia, prowadzącej wspólne gospodarstwo domowe z minimum trojgiem dzieci do ukończenia 18 roku życia lub 25 roku życia w przypadku dziecka kontynuującego naukę, niezależnie od sytuacji materialnej, w tym również rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego. W 2024 roku wydano 1274 kart. Do Programu w ramach partnerstwa dotychczas przystąpiło

40 przedsiębiorstw i instytucji oferujących ulgi i preferencje dla rodzin wielodzietnych.

4. Organizacja festynów rodzinnych, spotkań integracyjnych, zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, itp.

Zapewnienie czasu wolnego dzieciom w 2024 roku

Zadanie	Podmiot realizujący	Liczba osób korzystających ze wsparcia
Wypoczynek	Publiczny Ogródek Jordanowski	letni – ok. 450 osób zimowy – ok. 230 osób
Placówki Wsparcia Dziennego	Radomskie Towarzystwo Dobroczynności w Radomiu	Średnio 20 osób
	Zgromadzenie Sióstr Św. Michała Archaniola Katolicka Świetlica Profilaktyczno – Wychowawcza ORATORIUM	Średnio 69 osób
	Caritas Diecezji Radomskiej – Świetlica Akademia Młodych	Średnio 72 osoby
Świetlica Środowiskowa	Publiczny Ogródek Jordanowski	120 osób
	Stowarzyszenie Centrum Młodzieży ARKA	500 osób

5. Kompleksowe wspieranie dzieci i rodzin celem odbudowy więzi wewnątrzrodzinnych i przywrócenia właściwego funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzenie optymalnych warunków rozwoju kompetencji rodzicielskich

Inicjowanie działań na rzecz rodzin i dzieci poprzez m.in. prowadzenie grup wsparcia, edukacyjnych, samopomocowych, specjalistycznego poradnictwa. W 2024 roku powyższe zadania realizowały:

- *Specjalistyczna Poradnia Rodzinna „Domowe Ognisko”* - 5 grup wsparcia, udzielono 649 porad bezpośrednich i 49 porad telefonicznych, ze wsparcia skorzystało 422 osoby w tym 98 małżeństw i 23 rodziny, przeprowadzono 260 porad małżeńskich oraz 15 porad rodzinnych.
- *Stowarzyszenie Katolicki Ruch Antynarkotyczny KARAN* - 5 grup wsparcia: dla rodzin, rodziców/członków rodzin, rozwoju osobistego, zapobiegania nawrotom, 6 osobom udzielono indywidualnych konsultacji pedagogicznych, 4 osobom udzielono konsultacji psychologicznych, 10 osobom udzielono konsultacji rodzinnych, 8 osób skorzystało

z konsultacji z terapeutą uzależnień, 4 osoby skorzystały z konsultacji psychologicznej, 19 osób skorzystało z indywidualnego wsparcia terapeutycznego, 48 osób otrzymało poradnictwo rodzinne.

- *Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej* - 2 grupy wsparcia i 2 grupy edukacyjne. Udzielono 383 porady psychologiczne oraz 182 rodziny zostały objęte wsparciem.
- *Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 1* - 945 porad psychologicznych, 821 porad pedagogicznych oraz 548 konsultacji psychologicznych, 14 rodzin zostało objętych psychologiczną terapią rodzin, 64 dzieci/młodzieży zostało objętych indywidualną terapią psychologiczną, 25 dzieci uczestniczyło w grupowych i indywidualnych zajęciach pedagogicznych.
- *Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 2* – 993 porady i konsultacje dla rodziców, nauczycieli i uczniów.
- *Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 3* - 1624 porad i konsultacji dla rodziców, nauczycieli i uczniów. Sporządzono 1010 diagnoz psychologicznych, 849 diagnoz pedagogicznych i 358 diagnoz logopedycznych.
- *Caritas Diecezji Radomskiej Dzienny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy* - ze wsparcia skorzystało 101 osób, 83 osobom udzielono terapii, wsparcia i długoterminowej psychoterapii.
- *Ośrodek Interwencji Kryzysowej* - 421 osobom udzielono porad prawnych, 214 osobom udzielono porad psychopedagogicznych, 56 osobom udzielono specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, 147 osób zostało objętych terapią psychodynamiczną, 508 osób zostało objętych pomocą w formie rozmów terapeutycznych.
- *Publiczny Ogródek Jordanowski* - 40 rodzinom udzielono pomocy o charakterze terapeutycznym i emocjonalnym, odbyło się 90 indywidualnych rozmów, spotkań oraz konsultacji dla rodziców, w tym rodziców z Klubu Malucha, 10 spotkań indywidualnych, rozmów oraz konsultacji dla wychowanków, w tym obywateli Ukrainy, 30 rodzinom udzielono wsparcia specjalistycznego, 21 najmłodszych wychowanków skorzystało z zajęć integracyjno-adaptacyjnych oraz wspierających rozwój dzieci.
- *Stowarzyszenie na rzecz wspierania rodzin „Nowe Perspektywy”* - 624 osoby skorzystały z porad i konsultacji w formie indywidualnej (psycholog, psychiatra, terapeuta uzależnień i współuzależnień, terapeuta rodzinny).
- *Stowarzyszenie MONAR Poradnia Profilaktyczno-Konsultacyjna*- ze wsparcia skorzystało

150 osób, udzielono 387 porad indywidualnych i rodzinnych (w tym 64 telefonicznie).

- *Fractal Concept Centrum Psychologii i Rozwoju*- wsparciem objęto 1370 osób w ramach NFZ, udzielono im pomocy psychologicznej (3324) psychoterapeuty (2642) i terapii środowiskowej (1152). W ramach świadczeń komercyjnych udzielono pomocy 136 osobom. Przeprowadzono 68 warsztatów edukacyjnych w zakresie uzależnień dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych.

6. Wsparcie rodzin asystenturą rodziny oraz pracą socjalną

Asystent Rodziny

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał 7 asystentów rodziny, którzy świadczyli usługi w 90 środowiskach, gdzie wychowywało się 148 dzieci. O wsparcie asystenta wnioskowali pracownicy socjalni oraz sąd wydając w tej sprawie stosowne zarządzenie. W 2024 roku w 35 rodzinach zakończono pracę z asystentem, w tym: w 3 przypadkach z uwagi na osiągnięcie wyznaczonych celów, w 30 środowiskach ze względu na zaprzestanie współpracy ze strony rodziny, w 2 rodzinach z powodu braku efektów współpracy. Średni czas pracy z rodziną wyniósł ponad 25 miesięcy. Spośród rodzin korzystających w 2024 roku ze wsparcia asystenta rodziny 28 środowisk pracowało z asystentem powyżej jednego roku.

Analizując środowiska pod kątem występujących problemów należy zaznaczyć, że spośród 90 rodzin, z którymi w 2024 roku współpracowali asystenci rodzin najczęściej występował problem nadużywania alkoholu oraz niepełnosprawność rodzica/rodziców.

Praca socjalna

Istotą pracy socjalnej jest to, że w procesie naprawczym wykorzystywany jest potencjał osób, rodzin, grup i społeczności lokalnych na rzecz rozwiązywania indywidualnych i lokalnych problemów. W 2024 roku pracownicy socjalni zatrudnieni w Dziale Pracy Socjalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej prowadzili działania z zakresu pracy socjalnej w stosunku do 1223 rodzin. Dotyczyły one głównie rozwiązywania problemów bezrobocia, uzależnień, problemów opiekuńczo-wychowawczych, zaniedbań w zakresie leczenia, konfliktów rodzinnych oraz przemocy. W 195 przypadkach realizacja pracy socjalnej odbywała się w oparciu o kontrakt socjalny, który jest pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. Ponadto w 51 środowiskach pracownicy socjalni realizowali zadania z zakresu pracy socjalnej w ramach

indywidualnego procesu usamodzielnienia.

7. Propagowanie i rozwijanie rodzinnej opieki zastępczej – pozyskiwanie i szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze

W 2024 roku podejmowane były różnego rodzaju działania mające na celu propagowanie i rozwijanie rodzinnej opieki zastępczej, m.in.:

- zorganizowano piknik rodzinny z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, w którym udział wzięły rodziny zastępcze oraz osoby prowadzące rodzinne domy dziecka wraz z dziećmi w nich umieszczonymi;
- w Kamienicy Deskurów zorganizowano mikołajkowe spotkanie rodzin zastępczych spokrewnionych podczas którego dzieci otrzymały prezenty;
- zorganizowano punkty informacyjne dotyczące pieczy zastępczej w Radomskim Teatrze Powszechnym oraz Galerii Słonecznej w Radomiu;
- promowano rodzicielstwo zastępcze podczas pikniku rodzinnego pod nazwą „Odłóż smartfon, weź wędkę” poprzez rozdawanie ulotek i prowadzenie rozmów z potencjalnymi kandydatami;
- zgłoszono 3 projekty w ramach Budżetu Obywatelskiego 2025 promujące rodzicielstwo zastępcze, które zostały przyjęte do realizacji, tj: „RODZIC NA ZASTĘPSTWO, MIŁOŚĆ NA ZAWSZE - ZOSTAŃ RODZINĄ ZASTĘPCZĄ. Kampania społeczna na rzecz promocji rodzicielstwa zastępczego”, „PROGRES” – pokój wsparcia psychologiczno – pedagogicznego dla pieczy zastępczej” oraz „NAPRAWIAMY WIĘZI pokój spotkań dla rodziców z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej”;
- nawiązano współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Radomiu w zakresie tworzenia zawodowej pieczy zastępczej;
- w wyniku podjętych działań pozyskano sponsorów, którzy sfinansowali plakaty promujące rodzinną pieczę zastępczą i roll - upy w tej tematyce;
- umieszczono plakaty promujące pieczę zastępczą w autobusach komunikacji miejskiej;
- pozyskano sponsora, który w okresie od 1 lutego do 29 lutego 2024 roku świadczył dwudaniowe obiady dla 4 wychowanków realizujących proces usamodzielnienia;
- pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radomiu ufundowali 15 paczek świątecznych dla najbardziej potrzebujących wychowanków realizujących proces usamodzielnienia a także dla jednej rodziny zastępczej spokrewnionej;

- w ramach działalności Centrum Aktywności Lokalnej, we współpracy z V Liceum Ogólnokształcącym im. Romualda Traugutta zorganizowano zabawę karnawałową dla 30 dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy;
- pozyskano sponsora kurtek zimowych dla dzieci, kursu prawa jazdy kat. B dla wychowanki rodzinnej pieczy zastępczej, mebli, które przeznaczono do wyposażenia mieszkań treningowych, a także zostały przekazane usamodzielniającej się młodzieży z pieczy zastępczej.

W 2024 roku przeprowadzono szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka zgodnie z autorskim programem szkolenia kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej pt. „Rodzic na zastępstwo - miłość na zawsze”, zatwierdzonym decyzją Ministra Rodziny i Polityki Społecznej nr 6/2023/RZ z dnia 15 czerwca 2023 roku, na okres 5 lat.

Łącznie przeszkolono 20 osób z tego: 11 osób do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej (4 małżeństwa, 3 osoby samotne), 7 osób do pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej (3 małżeństwa, 1 osoba samotna), 2 osoby do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, specjalistycznej dla dzieci z niepełnosprawnością (1 małżeństwo). Z tej grupy kandydatów utworzono 4 rodziny zastępcze niezawodowe oraz 3 rodziny zastępcze zawodowe.

8. Rozwijanie kompetencji utworzonych rodzin zastępczych

W 2024 roku zostało przeprowadzone szkolenie dla 67 osób pełniących funkcje rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych, zawodowych, osób prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek rodzinnych.

9. Dofinansowanie do letniego wypoczynku dzieci i młodzieży pozostających w pieczy zastępczej

W 2024 roku rodzinom zastępczym oraz osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka zostało przyznane świadczenie na dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka dla 29 wychowanków przebywających w pieczy zastępczej na łączną kwotę 24 092,00 zł.

10. Pomoc materialna na ekonomiczne usamodzielnienie i kontynuowanie nauki dla dzieci opuszczających pieczę zastępczą

W 2024 roku przyznano:

- pomoc pieniężną na usamodzielnienie dla 22 osób opuszczających pieczę zastępczą na łączną kwotę 138 876,00 zł;
- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki dla 52 osób opuszczających pieczę zastępczą na łączną kwotę 310 087,67zł;
- pomoc pieniężną na zagospodarowanie dla 13 osób opuszczających pieczę zastępczą na łączną kwotę 46 779,00 zł.

11. Zabezpieczenie z zasobów miasta lokali socjalnych i komunalnych dla usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych

Na terenie Radomia w 2024 roku funkcjonowały 3 mieszkania treningowe przeznaczone dla wychowanków z pieczy zastępczej zlokalizowane przy ul. Sowińskiego, ul. Struga i ul. Wośnickiej. Przebywało w nich 10 osób, które opuściły pieczę zastępczą i wkroczyły w proces usamodzielnienia. Na utrzymanie mieszkań treningowych ze środków własnych powiatu wydatkowano kwotę 39 557,96 zł. W 2024 roku 2 osoby usamodzielniając się otrzymało mieszkania socjalne z zasobów miasta.

12. Opracowanie Programów Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej.

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Radomia na lata 2024 – 2026 został przyjęty uchwałą nr CXIII/1099/2024 Rady Miejskiej w Radomiu z dnia 16 kwietnia 2024 roku. Celem strategicznym programu jest: stworzenie warunków do efektywnego rozwoju pieczy zastępczej w Radomiu z ukierunkowaniem na formy rodzinne, pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, szczególnie w przypadkach, gdy dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, pomoc rodzinom zastępczym i ich wychowankom.

Podsumowanie

Na podstawie analizy danych pozyskanych od instytucji i organizacji działających na terenie Gminy Miasta Radomia można stwierdzić, że aktywność tych podmiotów przyczynia się do realizacji celów ujętych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasta Radomia na lata 2021-2025. Analiza priorytetowych działań wskazuje, że realizowane w ramach Strategii inicjatywy przynoszą oczekiwane rezultaty, a jej monitoring potwierdza trafność obranych kierunków i skuteczność podejmowanych działań. Rozwiązywanie problemów społecznych w Radomiu odbywa się kompleksowo i angażuje różne podmioty na wielu szczeblach administracji samorządowej. Udział instytucji w rozwiązywaniu kwestii społecznych w różnych dziedzinach

życia umożliwia efektywne wykorzystanie dostępnych zasobów - zarówno materialnych, jak i personalnych. Strategia zakłada odejście od modelu opierającego się wyłącznie na wsparciu finansowym i skupia na dążeniu do usamodzielnieniu beneficjentów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz aktywizacji zawodowej. Realizowane działania służą przełamaniu poczucia bezradności i zależności od zasiłków, promując aktywność i współodpowiedzialność klientów za rozwiązywanie ich trudności. W strategii ujęto cele operacyjne, których realizacja ma służyć poprawie jakości życia wszystkich mieszkańców Radomia, a szczególnie osób zagrożonych marginalizacją. Szeroko rozumiana polityka społeczna nie ogranicza się jedynie do zapewnienia wsparcia materialnego, ale obejmuje również aspekty edukacyjne, kulturalne, zdrowotne, związane z zatrudnieniem i wypoczynkiem. W porównaniu z latami ubiegłymi widać spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej, ale równocześnie zwiększa się liczba tych, którzy wymagają kompleksowego i specjalistycznego wsparcia, w tym osoby starsze, z niepełnosprawnościami, dotknięte przemocą, uzależnieniami. Jak wykazały wcześniejsze monitoringi, podejmowane działania skutecznie wpływały na ograniczenie problemów społecznych w poszczególnych obszarach. Dlatego też zasadne jest dalsze rozwijanie i zacieśnianie współpracy pomiędzy instytucjami publicznymi a organizacjami społecznymi, co pozwoli na skuteczniejsze ukierunkowane i interdyscyplinarne wsparcie.